

ТЕХНОЛОГИЧНИЯТ ПРОГРЕС И ТЪРГОВИЯТА В ТУРЦИЯ: ГЛОБАЛНИ ТЕНДЕНЦИИ И ЛОКАЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

Олчай Зикри Юсуф

Е-поща: 120170@students.ue-varna.bg

Бакалавър 4-ти курс, специалност „Международни икономически
отношения“

Икономически университет - Варна

Резюме: Докладът разглежда въздействието на технологичния прогрес в Турция в контекста на глобалните тенденции и локалните приложения. Анализират се предизвикателствата пред чуждестранните доставчици, включително данъкът върху цифровите услуги и изискванията за местно съдържание, както и възможностите за развитие на 5G технологии. Политическите стратегии и инициативите за развитие на сектора на информационните и комуникационните технологии играят ключова роля за икономическото развитие на Турция. Разглеждат се също така възможностите за разширяване на износа чрез интегриране на нови технологии и киберсигурност.

Ключови думи: технологичен прогрес, търговия, глобални тенденции, икономическо развитие

JEL: O30, O40, F20

DOI: <https://doi.org/10.58861/tae.grdier.2024.16>

Тази статия се цитира по APA стил, както следва: Юсуф, О. (2024). Технологичният прогрес и търговията в Турция: глобални тенденции и локални приложения. *Глобални и регионални измерения на международните икономически отношения*, (1), 164-174. <https://doi.org/10.58861/tae.grdier.2024.16>

TECHNOLOGICAL PROGRESS AND TRADE IN TURKEY: GLOBAL TRENDS AND LOCAL APPLICATIONS

Olchay Zikri Yusuf

E-mail: 120170@students.ue-varna.bg

4th year Bachelor student in International Economic Relations

University of Economics – Varna

Abstract: The report examines the impact of technological progress in Turkey in the context of global trends and local applications. It analyses the challenges facing foreign providers, including the digital services tax and local content requirements, as well as the opportunities for 5G technology development. Policy strategies and development initiatives for the ICT sector play a key role in Turkey's economic development. Opportunities to expand exports through the integration of new technologies and cyber security are also explored.

Key words: technological progress, trade, global trends, economic development

JEL: O30, O40, F20

DOI: <https://doi.org/10.58861/tae.grdier.2024.16>

This article shall be cited in APA style as: Yusuf, O. (2024). Technological progress and trade in Turkey: global trends and local applications. *Global and regional dimensions of international economic relations*, (1), 164-174. <https://doi.org/10.58861/tae.grdier.2024.16>

Въведение

Технологичният напредък е важен двигател за развитието на търговията, особено в страни като Турция, където икономическата активност играе ключова роля в стабилността и процъфтяването. Стремешът към иновации и използването на новаторски технологии имат потенциал да преобразят начина, по който се води бизнес и се осъществяват търговски сделки. В този контекст, изследването на влиянието на технологичния напредък върху турската търговия е от съществено значение за разбирането на съвременните предизвикателства и възможности пред страната.

В настоящото изследване ще проучим как технологичният прогрес влияе върху търговските практики в Турция, като се фокусираме върху глобалните тенденции и тяхното отражение в местния контекст. Ще разгледаме как новаторските технологии променят бизнес моделите, какви са предизвикателствата и възможностите, пред които е изправена турската търговия, и как страната може да използва технологичния напредък за стимулиране на икономическия си растеж.

В рамките на настоящото изследване ще бъдат представени и конкретни примери на успешни приложения на технологии в турската търговия, като се разглеждат както предимствата, така и предизвикателствата, свързани с тяхното внедряване и усвояване. Целта е да се създаде обмен на идеи и опит, за да се разбере как технологичният напредък може да бъде използван по-ефективно за насърчаване на устойчиво развитие и растеж на търговията в Турция.

1. Теоретичен обзор - технологичния напредък и неговото значение за търговията

Технологичният напредък се отнася до постоянния процес на иновации, развитие и внедряване на нови технологии в различни сфери на икономиката и обществото (Adak, 2015). В контекста на търговията, технологичният напредък включва използването на нови информационни технологии, автоматизацията на производствените процеси, развитието на електронна

търговия, напредък в сферата на транспорта и логистиката и други подобни иновации.

Значението на технологичния напредък за търговията е огромно. Някои от основните аспекти на това значение:

Повишаване на ефективността и производителността: Новите технологии позволяват на компаниите да постигнат по-висока ефективност в производството, логистиката, маркетинга и други сфери на тяхната дейност. Това може да води до по-голяма производителност и по-добри резултати за бизнеса.

Развитие на нови бизнес модели: Технологичният напредък често открива врати за нови бизнес модели и възможности за иновации. Например, електронната търговия променя начина, по който потребителите пазаруват и компаниите доставят стоки и услуги.

Глобализация и разширяване на пазарите: С развитието на информационните технологии, светът става по-свързан, което прави възможно по-лесния достъп до глобални пазари за малки и средни предприятия. Технологичният напредък улеснява и подобрява комуникацията и търговските връзки между различните държави и региони.

Подобряване на потребителското преживяване: Иновациите в технологиите за обслужване на клиенти и интернет маркетинга могат да подобрят потребителското преживяване и да увеличат лоялността към марките.

Така че, технологичният напредък играе ключова роля в промяната на търговията, като допринася за по-голяма конкурентоспособност, иновации и развитие на бизнес моделите.

2. Влияние на технологичното развитие върху икономиката и търговските стратегии

Икономически растеж и производителност

Технологичното развитие играе ключова роля в стимулирането на икономическия растеж чрез повишаване на производителността (Balci, 2019). Внедряването на нови технологии позволява по-ефективно използване на

ресурсите, улеснява автоматизацията на производствените процеси и подобрява общата ефективност на икономиката.

Създаване на нови пазари и индустрии

Технологичното развитие открива врати за създаване на нови пазари и индустрии. Иновации в областта на информационните технологии, биотехнологиите, енергетиката и други сектори създават възможности за развитие на нови продукти и услуги, които могат да бъдат успешно експортирани на световния пазар.

Промени в бизнес моделите

Въвеждането на нови технологии променя начина, по който компаниите създават стойност и общуват с клиентите си. Платформени бизнес модели, електронна търговия и дигитални платформи стават все по-честа реалност, променяйки търговските стратегии и изискванията за успешно представяне на пазара.

Глобални връзки и търговия

Технологичното развитие има голямо въздействие върху глобалните търговски връзки. С развитието на цифровите комуникации и транспорта, търговията става по-лесна и бърза. Електронната търговия и цифровите платформи улесняват достъпа до нови пазари и увеличават възможностите за експорт.

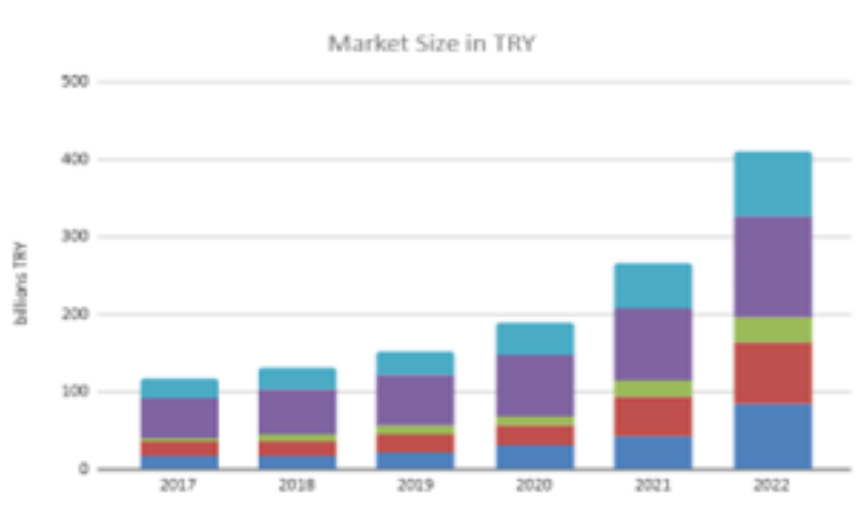
Устойчиво развитие и търговия

Новите технологии често допринасят към устойчивото развитие, като предоставят възможности за оптимизиране на използването на ресурси, подобряване на енергийната ефективност и намаляване на негативното въздействие върху околната среда. Такива технологии стават съществен фактор при формулирането на устойчиви търговски стратегии.

3. Прогнози за размера на пазара за ИКТ сектора

Поради девалвацията на лирата, докато размерът на вътрешния пазар се увеличи в лири, в щатски долари се посочва лек спад (Tuncer, 2024).

Фигура 1.

Източник: (TÜBİSAD, n. d.)

Фигура 2.

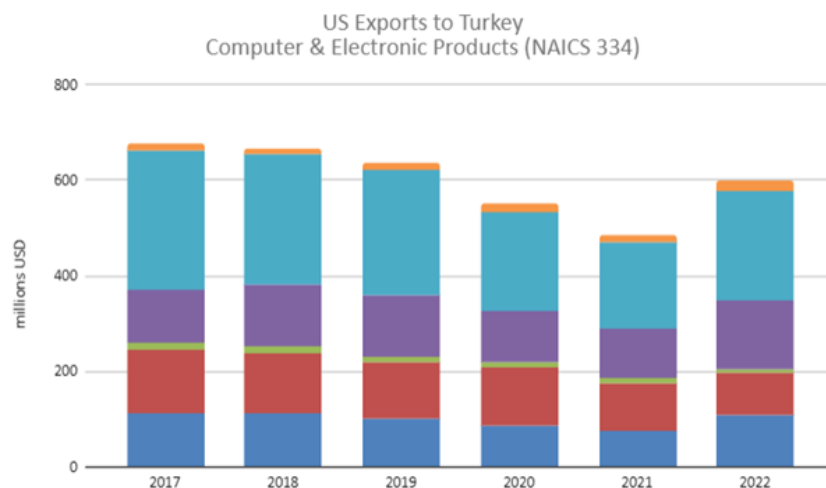

Източник: (TÜBİSAD, n. d.)

За последните години се наблюдава нарастващо затруднение за чуждестранните доставчици на цифрови услуги в Турция. Това се дължи на различни фактори, включително въведените данъчни ограничения върху цифровите услуги (DST), изискванията за местно съдържание и ограниченията за социалните медии. Въпреки усилията на Турция да се адаптира към новата международна данъчна рамка, предвидена от ОИСР/G20, което е планирано да се случи до края на 2023 година, е вероятно тази дата да бъде пропусната. Въпреки тези предизвикателства, американските фирми все още имат възможности за

развитие в сектора, благодарение на предстоящите иновационни проекти и стратегическия план на правителството за периода 2019-2023 година, както и на инициативите за развитие на 5G технологиите в цялата страна.

Фигура 3.

Източник: (USA Trade Online, n. d.)

Пазарът на комуникационни и информационни технологии в Турция нарасна значително през последните години. (OECD Data, 2023) През 2022 година размерът на пазара на комуникационни технологии достигна 13 милиарда долара, в сравнение с 9,1 милиарда долара през 2021 година, докато пазарът на информационни технологии се увеличи от 6,9 милиарда долара през предходната година до 11,7 милиарда долара през 2022 година. Заетостта в секторите на информационните и комуникационните технологии също се увеличи значително, като броят на служителите в тези индустрии нарасна съответно с 17% и 7%. Въпреки това, е видимо, че броят на организациите, очакващи ръст на заетостта в сектора, намалява в сравнение с предходната година.

5G технологиите в момента се тестват активно в Турция. Различни сектори като банковия, здравеопазването и медиите вече подготвят своите инфраструктури за възможно най-добро използване на тази технология. Също така, интегрирането и съответствието със стандартите и регулациите на ЕС са приоритет за Турция, като това представлява допълнителна възможност за развитие на информационните технологии в страната. Местните оператори

активно работят по решения за интернет на нещата (IoT) и проекти за интелигентни градове, докато в същото време киберсигурността остава важен аспект, като се има предвид високият риск от киберзаплахи, пред които е изложена Турция.

4. Възможности

Финансирането за развитието на 5G в Турция привлича големи инвестиции в телекомуникационния пазар (Ege & Ege, 2017). Все по-голям брой оператори се насочват към внедряването на 5G услуги в големите градове като Измир, Истанбул, Анкара и Анталия. Създаден е "Форум за мобилни комуникационни технологии от ново поколение Турция (5GTR)", събиращ университети, производители, оператори и други за сътрудничество и насърчаване на локализацията. Оптичните влакна също привличат вниманието, като регулаторът на Турция и интернет доставчиците правят инвестиции в технологиите за широколентов достъп. Киберсигурността е важен аспект, като правителството и други институции активно работят за подобряване на защитата срещу кибер заплахи. Очаква се растежът в потреблението на потребителска електроника да продължи, като се внедрят нови технологии като AI и блокчейн.

5. Изводи и резултати

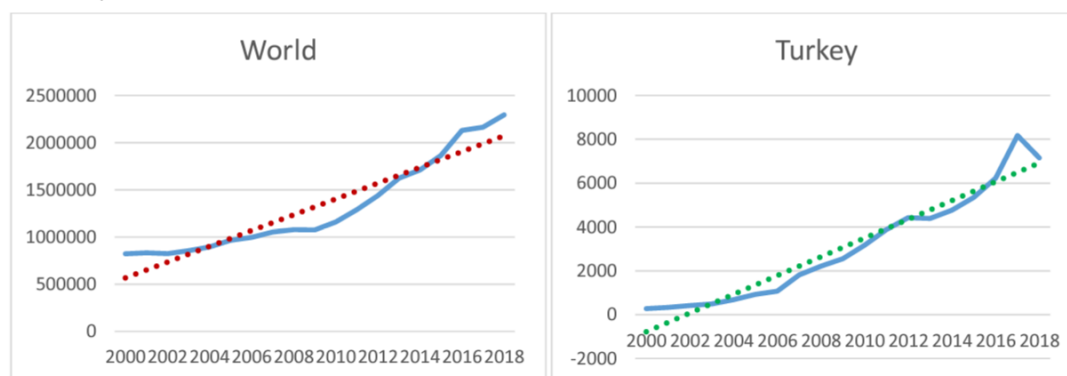
Изследването на Айберк Шекер разглежда връзката между технологичното развитие и стойността на износа в Турция (Şeker, 2021). Основните изводи и резултати от проучването включват:

Влияние на технологичното развитие: Резултатите показват, че технологичният напредък има по-голямо въздействие върху стойността на износа на Турция, отколкото високотехнологичното производство. Това подчертава важноста на инвестициите в технологично развитие за подобряване на износа на страната.

Повишаване на технологичния напредък: Изводът е, че Турция трябва да си постави цели за повишаване на технологичния напредък, което ще допринесе за увеличаване на износните стойности. С развитието на технологиите е възможно да се постигне добавена стойност и конкурентно предимство на международните пазари.

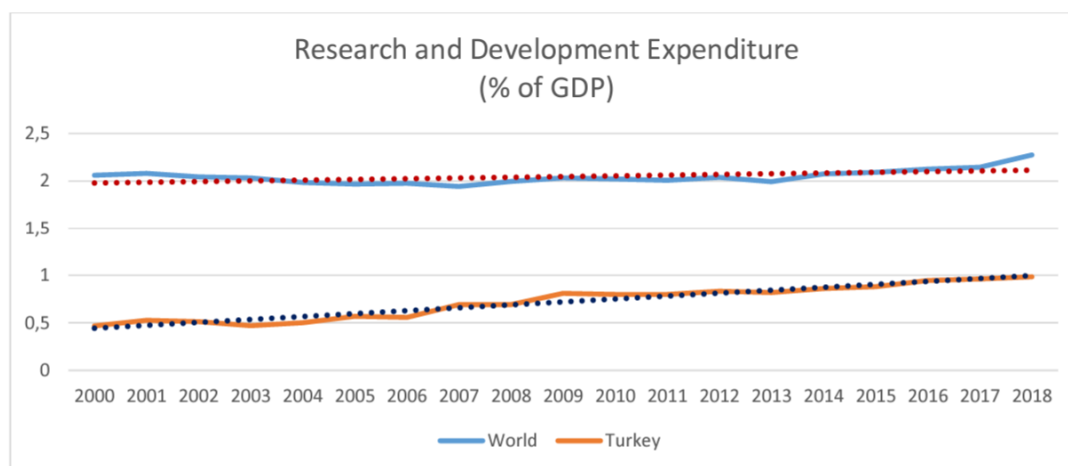
Политики за насърчаване на научноизследователската дейност: Изследването предлага препоръки за Турция да прилага политики, които насърчават научноизследователската и развойната дейност, с цел увеличаване на добавената стойност на износа. Това може да включва инвестиции в НИРД и развойна дейност за подобряване на технологичното развитие на страната.

Фигура 4.

Източник: (World Bank Database, 2020)

Фигура 5.

Източник: (World Bank Database, 2020)

6. Подобряване на износа и икономическото развитие на Турция

Информацията от изследването на връзката между технологичното развитие и стойността на износа в Турция може да бъде ценна за политици и бизнес лидери за подобряване на износа и икономическото развитие на страната по следните начини:

Инвестиции в научноизследователска и развойна дейност (НИРД):

Политиците могат да насърчават инвестициите в НИРД чрез създаване на стимулиращи програми, финансови инcentиви и подкрепа за иновациите. Това ще помогне за развитието на нови технологии и продукти, които да увеличат конкурентоспособността на турските компании на международния пазар.

Обучение и развитие на работната сила: Бизнес лидерите могат да инвестират в обучение и развитие на работната сила, за да осигурят на своите служители необходимите умения и знания за работа с нови технологии и производствени процеси. Това ще подобри производителността и качеството на продукцията, което може да доведе до увеличаване на износа.

Партньорства и сътрудничество: Политиците и бизнес лидерите могат да създадат партньорства и сътрудничество между университетите, научноизследователските институти и частния сектор с цел обмен на знания, технологии и иновации. Това ще стимулира технологичното развитие и създаването на нови продукти и услуги за износ.

Политики за насърчаване на износа: Политиците могат да приложат политики, които насърчават износа на високотехнологични продукти и услуги, като предоставят подкрепа за международно пазаруване, улесняват търговските сделки и осигуряват достъп до нови пазари.

Заключение

В заключение можем да твърдим, че в днешно бързо променящ се и динамичен свят, технологичното развитие е ключът към успешното и устойчиво икономическо развитие на всяка страна. Инвестициите в научноизследователска и развойна дейност, развитието на нови технологии и иновациите играят решаваща роля за създаване на продукти и услуги с висока добавена стойност, които могат да конкурират на международния пазар.

Данни и анализи показват, че страната активно се адаптира към глобалните тенденции в сектора на информационните и комуникационните технологии. Въпреки предизвикателствата, свързани с данъчните и регулаторни ограничения за чуждестранни доставчици, Турция се стреми към създаване на по-благоприятна среда за развитие на цифровите услуги.

Израстващият пазар на комуникационни технологии и информационните технологии представлява значителен потенциал за икономически растеж и иновации. Растежът на заетостта в секторите отразява не само разширяващите се възможности за работа, но и растящата зависимост на икономиката от технологичния напредък.

Внедряването на 5G технологията, инвестициите в оптични влакна и нарастващата активност в областта на киберсигурността са ключови елементи в стратегическите планове на страната за модернизация на телекомуникационната инфраструктура и подпомагане на иновациите в различни сектори.

Освен това, нарастването на потреблението на потребителска електроника и възходът на новите технологии, като например AI и блокчейн, допринасят за диверсификацията на икономиката и разширяване на търговските възможности.

Като за финал съчетаването на глобални иновации с локални приложения представлява ключов елемент за развитието на технологичния сектор и за подобряването на търговията в Турция.

Източници:

- Adak, M. (2015). *Procedia - Social and Behavioral Sciences Technological Progress, Innovation and Economic Growth; the Case of Turkey* Pages 776-782.
<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877042815039579>
- Balci, Y. (2019). *Procedia Computer Science, Some Critical Issues in Innovation and Economic Development: Lessons from the Recent Turkish Experience*, (158) Pages 609-624.
<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877050919312657>
- Ege, A. & Ege, Y. (2017). The Turkish economy and the challenge of technology: a trade perspective, *New Perspectives on Turkey (2)* Pages 31 – 60.
<https://www.cambridge.org/core/journals/new-perspectives-on-turkey/article/abs/turkish-economy-and-the-challenge-of-technology-a-trade-perspective/7706BABB9C088DB55CBDCE7EABF71BF2>
- OECD Data. (2023). Country statistical profile.
<https://data.oecd.org/turkiye.htm#profile-innovationandtechnology>

- Şeker, A. (2021). Gümüşhane University Journal of Social Sciences Institute, *The Effects of Technological Development and High-Tech Industrial Production on Export in Turkey*, (50) Pages 338 – 354.
<https://dergipark.org.tr/en/pub/gumus/issue/62554/852516>
- TÜBİSAD. (n. d.). *TÜBİSAD*. <https://www.tubisad.org.tr/tr/>
- Tuncer, G. (2024). Turkey - Country Commercial Guide, *Information and Communication Technology*. <https://www.trade.gov/country-commercial-guides/turkey-information-and-communication-technology>
- USA Trade Online. (n. d.). *USA Trade Online*. <https://usatrade.census.gov/>
- World Bank Database. (2020). *World Bank Database*. <https://data.worldbank.org/>

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „ДИМИТЪР А. ЦЕНОВ” - СВИЩОВ
DIMITAR A. TSENOV ACADEMY OF ECONOMICS - SVISHTOV

ГЛОБАЛНИ И РЕГИОНАЛНИ ИЗМЕРЕНИЯ НА МЕЖДУНАРОДНИТЕ ИКОНОМИЧЕСКИ ОТНОШЕНИЯ

БРОЙ 1
Свищов, 2024 г.

GLOBAL AND REGIONAL DIMENSIONS OF INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS

ISSUE 1
Svishtov, 2024

ISSN: 2738-8573 (online)

miojournal.uni-svishtov.bg

РЕДАКЦИОНЕН СЪВЕТ:

Проф. д-р Галина Захариева – **главен редактор**

(Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов)

Проф. д-р Веселина Димитрова – **зам. главен редактор**

(Икономически университет – Варна)

Доц. д-р Драгомир Илиев – **зам. главен редактор**

(Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов)

Доц. д-р Александър Косулиев

(Русенски университет „А. Кънчев“)

Доц. д-р Валентина Макни

(Икономически университет – Варна)

Доц. д-р Георги Маринов

(Икономически университет – Варна)

Доц. д-р Здравко Любенов

(Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов)

Доц. д-р Карина Саркисян-Дикова

(Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов)

Гл. ас. д-р Александър Шиваров

(Икономически университет – Варна)

Гл. ас. д-р Галин Стефанов

(Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов)

Гл. ас. д-р Даниела Илиева

(Русенски университет „А. Кънчев“)

Гл. ас. д-р Ивайло Петров

(Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов)

Гл. ас. д-р Иван Ангелов

(Стопанска академия „Д. А. Ценов“ – Свищов)

Гл. ас. д-р Мирослав Камджалов

(Икономически университет – Варна)

Гл. ас. д-р Недялка Александрова

(Икономически университет – Варна)

Гл. ас. д-р Петьо Бошнаков

(Икономически университет – Варна)

Адрес на редакцията:

Ул. Емануил Чакъров 2, Свищов 5250, България

Главен редактор:

Проф. д-р Галина Захариева, e-mail: g.zaharieva@uni-svishtov.bg

Технически секретар:

Гл. ас. д-р Ивайло Петров, e-mail: mio.conf@uni-svishtov.bg

За всички представени за публикуване текстове се прилага процедура на двойно анонимно рецензиране.

Публикациите отразяват личните виждания на авторите. Авторите носят пълна отговорност за съдържанието на разработките, изразените мнения, използваните данни, цитираните източници, както и за езиковото оформление на текстовете.

Условията и сроковете за приемане на текстове са посочени на адрес:

miojournal.uni-svishtov.bg

www.mioconference.eu

Адреси на електронното издание: miojournal.uni-svishtov.bg

dlib.uni-svishtov.bg

Алтернативен адрес:

www.mioconference.eu

ISSN 2738-8573

© Академично издателство „Ценов“ – Свищов

Списание „Глобални и регионални измерения на международните икономически отношения“ (съкратено **ГРИМИО**) е правопреемник на изданията с научните резултати от ежегодната *студентска научно-практическа конференция*, организирана от *катедра „Международни икономически отношения“* при Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ – Свищов. До 2020 година изданията са сборници със самостоятелни ISBN номера, а от 2021 до 2023 година са периодичен сборник с постоянен ISSN номер – достъпни във Виртуалната библиотека на Стопанската академия на адрес dlib.uni-svishtov.bg.

Първата конференция е проведена през 1996 година по идея на проф. д-р ик. н. Иван Стойков и на гл. ас. д-р Симеон Момчев, преподаватели към катедрата. Участници са студентите от трети курс на специалност МИО към Стопанската академия, а тематичният фокус е върху международните инвестиции.

От 2014 година към събитието се присъединяват преподаватели и студенти от *катедра „Международни икономически отношения“* при Икономически университет – Варна, а през 2015 година и от *катедра „Икономика и международни отношения“* при Русенски университет „Ангел Кънчев“.

През годините конференцията се утвърди като форум за научна изява на студентите и докторантите извън учебната аудитория и създаде възможност за разчупване на формалните отношения лектор-обучаем, обмяна на опит в провеждането на мероприятия, свободно споделяне на творчески идеи. Постепенно тематиката се разшири и обхваща широк спектър от области, влизащи в сферата на международните икономически отношения и международния бизнес.

Пленарната сесия на *Двадесет и осмата конференция* се проведе на 18 май 2024 г. присъствено в Базата за обучение на Стопанска академия в с. Орешак и в дистанционен формат чрез платформата BigBlueButton.

Journal “Global and Regional Dimensions of International Economic Relations” (abbreviated **GRDIER**) is the legal successor of the publications with the scientific results of the annual *student scientific-practical conference*, organized by *the Department of International Economic Relations* at Dimitar A. Tsenov Academy of Economics - Svishtov. Until 2020, the editions are conference proceedings with independent ISBN numbers, and from 2021 to 2023 they are periodical collections with a permanent ISSN number - available in the Academy’s Virtual Library at dlib.uni-svishtov.bg.

The first conference was held in 1996 on the idea of Prof. Ivan Stoykov and Head Assistant Simeon Momchev, lecturers at the department. The first participants were the 3rd year IER students at the Tsenov Academy of Economics, and the thematic focus was on international investments.

Since 2014, the event has been joined by professors and students from *the Department of International Economic Relations* at the University of Economics – Varna, and in 2015 from *the Department of Economics and International Relations* at the Angel Kanchev University of Ruse.

Over the years, the conference has established itself as a forum for the scientific expression of students and doctoral students outside the classroom and has created an opportunity to break the formal lecturer-student relationship, exchange experience in conducting events, and freely share creative ideas. Gradually, the topics have expanded and cover a wide range of areas, entering the sphere of international economic relations and international business.

The plenary session of *the Twenty-eighth conference* was held on May 18, 2024 at Dimitar Tsenov Academy’s Training and Recreation Center in the village of Oreshak and online through the BigBlueButton platform.

СЪДЪРЖАНИЕ / CONTENT:

ECONOMIC IMPACT OF BRI INFRASTRUCTURE ON CHINA-BULGARIA RELATIONS: CURRENT SITUATION AND PROSPECTS	8
<i>Jingxin Hu</i>	
КАДРОВАТА ПОЛИТИКА В МЕЖДУНАРОДНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ	19
<i>Грета Иванова Цанова</i>	
PERSONNEL POLICY IN INTERNATIONAL ORGANIZATIONS	19
<i>Greta Ivanova Tsanova</i>	
DISRUPTIONS IN THE SUPPLY CHAINS - FACTORS, EFFECTS AND RISK MANAGEMENT	28
<i>Gergana Kamenova Kaloyanova</i>	
БЪЛГАРСКИЯТ ИЗНОС В УСЛОВИЯТА НА ЧЛЕНСТВО В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ.35	
<i>Бирсен Хаяти Басри</i>	
BULGARIAN EXPORTS IN THE TERMS OF MEMBERSHIP IN THE EUROPEAN UNION	35
<i>Birsen Hayati Basri</i>	
ЧЛЕНСТВОТО НА УКРАИНА В ЕС – НАДЕЖДИ, ПРОТИВОРЕЧИЯ, ЗАПЛАХИ	47
<i>Даниела Росенова Козарова</i>	
UKRAINE'S EU MEMBERSHIP – HOPES, CONTRADICTIONS, THREATS.....	47
<i>Daniela Rosenova Kozarova</i>	
МЕТОДИ ЗА МОТИВИРАНЕ НА РАБОТНИЦИТЕ ДА СПАЗВАТ МЕРКИ ЗА БЕЗОПАСНОСТ.....	55
<i>Габриела Димова, Аника Николова</i>	
METHODS OF MOTIVATING EMPLOYEES TO COMPLY WITH SAFETY MEASURES..	55
<i>Gabriela Dimova, Anika Nikolova</i>	
УПРАВЛЕНИЕ НА МЕЖДУНАРОДНА КОМПАНИЯ ПО ВРЕМЕ НА КРИЗА	67
<i>Александър Георгиев Данаилов</i>	
MANAGING AN INTERNATIONAL COMPANY DURING A CRISIS	67
<i>Alexander Georgiev Danailov</i>	
СПЕЦИФИКИ В УПРАВЛЕНИЕТО НА КЛЪСТЕРИТЕ В СРАВНЕНИЕ С ТОВА НА ИНДИВИДУАЛНИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ.....	79
<i>Светлин Борисов Рангелов</i>	
SPECIFIC IN THE MANAGEMENT OF CLUSTERS COMPARED WITH THAT OF INDIVIDUAL ORGANIZATIONS	79
<i>Svetlin Borisov Rangelov</i>	

TYPES OF INTERNATIONAL BUSINESS AND INTERCULTURAL COMMUNICATION IN GLOBAL BUSINESS	87
<i>Melisa Byulent Ismail</i>	
РАЗВИТИЕ НА УСТОЙЧИВИЯ ТУРИЗЪМ В БЪЛГАРИЯ.....	93
<i>Жасмина Николаева Иванова, Емилиан Станиславов Енчев</i>	
DEVELOPMENT OF SUSTAINABLE TOURISM IN BULGARIA.....	93
<i>Zhasmina Nikolaeva Ivanova, Emiliyan Stanislavov Enchev</i>	
КОНКУРЕНТНО РАЗУЗНАВАНЕ В СЕКТОРА НА ИНФОРМАЦИОННИТЕ ТЕХНОЛОГИИ	104
<i>Бетина Диянова Минкова</i>	
COMPETITIVE INTELLIGENCE IN THE INFORMATION TECHNOLOGY SECTOR.....	104
<i>Betina Diyanova Minkova</i>	
ЧОВЕШКАТА ЦЕНА НА ТЕХНОЛОГИЧНИТЕ ИНОВАЦИИ ПРЕЗ ПРИЗМАТА НА КОБАЛТОВИЯ ДОБИВ В КОНГО.....	116
<i>Екатерина Миленова Петрова, Златина Ивайлова Димитрова</i>	
THE HUMAN COST OF TECHNOLOGICAL INNOVATIONS THROUGH THE PRISM OF COBALT MINING IN CONGO	116
<i>Ekaterina Milenova Petrova, Zlatina Ivaylova Dimitrova</i>	
EMERGING MARKETS AND INVESTMENT OPPORTUNITIES	129
<i>Svetoslav Dragomirov Angelov</i>	
ТЕНДЕНЦИИ И ПЕРСПЕКТИВИ НА МЕЖДУНАРОДНИТЕ ИНВЕСТИЦИИ ВЪВ ВЪЗОБНОВЯЕМИ ЕНЕРГИЙНИ ИЗТОЧНИЦИ В БЪЛГАРИЯ	140
<i>Велимир Георгиев Даскалов, Иван Петров Георгиев</i>	
TRENDS AND PROSPECTS OF INTERNATIONAL INVESTMENTS IN RENEWABLE ENERGY SOURCES IN BULGARIA	140
<i>Velimir Georgiev Daskalov, Ivan Petrov Georgiev</i>	
ЛИТЕРАТУРЕН ОБЗОР ВЪРХУ РАЗВИТИЕТО И ВЛИЯНИЕТО НА GREENWASHING	151
<i>Гергана Цветанова Цветкова, Петра Валентинова Жечева</i>	
LITERATURE REVIEW ON THE DEVELOPMENT AND IMPACT OF GREENWASHING	151
<i>Gergana Tsvetanova Tsvetkova, Petra Valentinova Zhecheva</i>	
ТЕХНОЛОГИЧНИЯТ ПРОГРЕС И ТЪРГОВИЯТА В ТУРЦИЯ: ГЛОБАЛНИ ТЕНДЕНЦИИ И ЛОКАЛНИ ПРИЛОЖЕНИЯ	164
<i>Олчай Зикри Юсуф</i>	
TECHNOLOGICAL PROGRESS AND TRADE IN TURKEY: GLOBAL TRENDS AND LOCAL APPLICATIONS	164
<i>Olchay Zikri Yusuf</i>	

ОБЗОР НА ЦЕНОВИТЕ РАВНИЩА В МОРСКИЯ ТРАНСПОРТ С КОНТЕЙНЕРИ ВЪВ ВРЕМЕНА НА НЕСТАБИЛНОСТ В СЕКТОРА.....	175
<i>Веселина Руменова Борисова</i>	
OVERVIEW OF PRICE LEVELS IN MARINE CONTAINER TRANSPORT IN TIMES OF INSTABILITY IN THE SECTOR.....	175
<i>Veselina Rumenoa Borisova</i>	
БИТКОЙН ХАЛВИНГ И ВЛИЯНИЕТО МУ ВЪРХУ ПАЗАРА НА КРИПТОВАЛУТИ	186
<i>Пенко Ангелов Бяливанов</i>	
BITCOIN HALVING AND ITS IMPACT ON THE MARKET OF CRYPTOCURRENCIES	186
<i>Penko Angelov Byalivanov</i>	
ГЛОБАЛНИТЕ ВЕРИГИ ЗА ДОСТАВКИ - ВЪЗМОЖНОСТИ И ЗАПЛАХИ ЗА ИЗПОЛЗВАНЕТО ИМ ОТ БЪЛГАРСКИТЕ ФИРМИ.....	193
<i>Калин Михайлов Климентов</i>	
GLOBAL SUPPLY CHAINS - OPPORTUNITIES AND THREATS IN THEIR USE BY BULGARIAN ORGANIZATIONS.....	193
<i>Kalin Mihaylov Klimentov</i>	
ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЯ НА МАРКАТА – СТРАТЕГИИ И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА	206
<i>Анета Иванова Лазарова</i>	
INTERNATIONALIZATION OF THE BRAND - STRATEGIES AND CHALLENGES	206
<i>Aneta Ivanova Lazarova</i>	
ПРИЛОЖЕНИЕ НА ИНТЕРНЕТ В СФЕРАТА НА МЕЖДУНАРОДНИЯ БИЗНЕС	220
<i>Фатме Мустафова Данаджијева</i>	
APPLICATION OF THE INTERNET IN THE SPHERE OF INTERNATIONAL BUSINESS.....	220
<i>Fatme Mustafova Danajieva</i>	

ИЗИСКВАНИЯ КЪМ АВТОРИТЕ

- Допустимост на авторите: настоящи студенти бакалаври, магистри и докторанти в български или чуждестранни висши училища, обучаващи се в икономически специалности.

Формални критерии към структурата на разработката:

- Обем - до 27 000 символа с включени интервали (до 15 стандартни страници).
- Заглавие – ясно и точно формулирано, до 100 символа (с включени интервали).
- Пълно име на автора (авторите), е-поща, специалност и година на обучение, висше учебно заведение.
- Резюме – до 1500 символа (с включени интервали), да има характер на обобщение и да включва изследователски цели, методология и резултати.
- Ключови думи – от три до пет.
- JEL класификация - до три кода, поне един да попада в раздел F. International Economics (ideas.repec.org/j/index.html).
- Ако основният текст е на български език - следват заглавие, данни за автора (авторите), резюме, ключови думи и JEL, **преведени на английски език**.
- Текстът на доклада следва да бъде оформен в части, като се следва формата за писане на научни текстове **IMRAD** (Introduction, Methods, Results, Discussion). Допускат се допълнителни раздели, ако отговарят на концепцията на изследването.
- Допълнителните бележки, разяснения и коментари - под линия.
- Списък с цитираната литература - по **APA style**.

Технически изисквания за оформяне на материалите:

- Написани под Word for Windows.
- Размер на страницата: A4, 29–31 реда и 60–65 знака на ред.
- Полета: Top – 2,5 см; Bottom – 2,5 см; Left – 2,5 см; Right – 2,5 см.
- Наименование на статията: Cambria, 14 pt, с големи букви, Bold, центрирано.
- Имена на автора (ите), висше учебно заведение: Cambria, 12 pt, центрирано.
- За резюме, ключови думи и JEL: шрифт Cambria, размер 11 pt.
- За основния текст: шрифт Cambria, размер 12 pt.
- Разстояние между редовете: 1,5 lines.
- Номерация на страницата: долу вдясно.
- Текст под линия: размер 10 pt.
- Графики и фигури: таблиците, графиките и фигурите да се вграждат софтуерно в текста.
- Формулите се създават с Equation Editor.

Пълните и актуални изисквания са представени на miojournal.uni-svishtov.bg.

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „ДИМИТЪР А. ЦЕНОВ” - СВИЩОВ
DIMITAR A. TSENOV ACADEMY OF ECONOMICS - SVISHTOV

ГЛОБАЛНИ И РЕГИОНАЛНИ ИЗМЕРЕНИЯ НА МЕЖДУНАРОДНИТЕ ИКОНОМИЧЕСКИ ОТНОШЕНИЯ

Академично издателство „Ценов”
Ул. Емануил Чакъров 2, Свищов 5250, България

БРОЙ 1, 2024 г.
miojournal.uni-svishtov.bg

GLOBAL AND REGIONAL DIMENSIONS OF INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS

Academic Publishing House “Tsenov” – Svishtov
2, Emanuil Chakarov street, Svishtov 5250, Bulgaria

ISSUE 1, 2024
miojournal.uni-svishtov.bg

ISSN: 2738-8573 (online)

miojournal.uni-svishtov.bg